

[Weikop.]

hvervorganisationerne skulle have af at underbygge det, ved jeg ikke. Det står — det erkender jeg — i selve betænkningen, men jeg tror ikke, at man skal lægge for meget i det, i hvert fald ikke det, som den højtærede handelsminister gør.

Den højtærede handelsminister beklager sig over, at jeg havde brugt ordet „ensrettet“. Jeg skal gerne sige „standard“ i stedet for. Det har slet ikke, som ministeren sagde, været i mine tanker overhovedet at tænke på de ulykkelige tider, vi havde engang, naturligvis ikke. Når jeg har rettet „ensrettet“ til „standard“ og „standardisering“, bliver det egentlig det samme, men når ministeren er ked af ordet „ensrettet“, synes jeg, han skulle være noget forsigtig med at sige, at der er visse erhvervsvirksomheder, der bedrager forbrugerne ved en gennemført reklame. Lad være, at en vare bliver dyrere ved denne gennemførte reklame, men det må stå folk frit, hvis de kan få en anden vare end den opreklamerede, at tage den og bestemme, hvad de vil købe og hvor. Derfor er det temmeligt stærkt, at den højtærede minister betegner dette som bedrageri. Men det afgørende for mig i denne debat har været, at den højtærede minister siger, at man vil se på, hvordan førkrigsavancerne har været under den fri konkurrence, og at man, hvis man skønner, at der har været noget urimeligt, vil tage hele dette spørgsmål op. Må jeg spørge den højtærede minister: Hvor har prismyndighederne beføjelser til det i dag? For vort vedkommende må det være en klar forudsætning, at man ikke begynder at røre ved forholdene fra før krigen. I det hele taget forekommer det mig, at dermed er ministeren, som jeg også gav udtryk for i min første tale, kommet ind på tanken om permanent priskontrol. For at sige det kort: den højtærede handelsminister bryder fuldkommen forudsætningerne for vor tilslutning til det foreliggende lovforslag, hvis det, som den højtærede minister sagde, virkelig er alvor.

Viggo Starcke: Den højtærede handelsminister mener, at det kun er Grosserer-societetet og Provinshandelskammeret, der har taget afstand fra visse af lovforslagets og kommissionens udtalelser. Det betyder måske, at de andre erhvervsrepræsentanter varetager en mere bestemt gruppe interesser, hvorimod handelens funktion i samfundet netop er at varetage hele den forbrugende befolknings interesser.

Den højtærede handelsminister sagde, at

jeg ikke for hans skyld skulle udtale mig om priskontrol og rationering. Min mening er, at der under en krig er et problem med livsnødvendige varer, men det er nok så meget et rationeringsproblem som et priskontrolsproblem. Jeg vil gerne tage skridtet helt ud; vi kan også godt i dag gå væk fra det system.

Den højtærede minister kom herefter også ind på udtalelserne i kommissionens betænkning, side 21, hvor adskillige af kommissionens medlemmer fremhæver, at „forskellen mellem producentpris og forbrugerpris på mange områder synes uforholdsmæssig stor“. Der ligger egentlig her en skjult anklage mod handelen, men den højtærede handelsminister burde vide, at denne store forskel mellem produktionspris og forbrugerpris er ikke handelens, men ministeriets skyld, fordi de høje skatter, særlig den indirekte beskatning, det høje rentefelt, som vi har, lægges over på prisen. Det er dér, forklaringen ligger.

Den højtærede handelsminister begyndte med at rette nogle bebrejdelser til det ærede medlem hr. Weikop og derefter til mig, fordi vi anvendte ordet „ensrettet“, der egentlig var en insinuation i retning af nazisme. Det betyder ganske rigtigt en insinuation, ikke i retning af nazisme, men i retning af socialisme, for det har været en af socialdemokratiets oprindelige fraser, at alle skulle have det ens o. s. v. Jeg har derimod ved ensretning sigtet til den tidligere minister Federspiels udtalelser i venstres valgavis om, at det nuværende system, priskontrol, varesyning o. s. v., i virkeligheden var udtryk for Hitlers tanke om det nye Europa. Det er ikke min opfindelse, men det ærede medlem hr. Federspiels. Det, som jeg derimod gerne vil tage på min kappe, er de udtalelser, jeg i sin tid fremkom med i anledning af, at stikkersystemet blev brugt, og at der blev taget hensyn til anonyme anlager. Det var et system, som faldt mig for brystet og gør det endnu den dag i dag. Jeg tror ærlig talt heller ikke, at den højtærede handelsminister kan lide det. Han mente, det var godt, at det ikke var sådan, at forslag, der engang er forkastet, ikke kan genfremsættes. Det vil jeg indrømme, men er det alligevel ikke uheldigt, at der ligefrem fremsættes forslag, som er i strid med selve lovens formålsparagraf, som ministeren dog egentlig burde have en vis forpligtelse til at følge?

Det er måske at lægge det lidt højt op, hvis man alene betragter prisloven som et led i det system, østmagterne i høj grad